

NGHIÊN CỨU ĐIỀU KIỆN *IF* BIỂU HIỆN CHIẾN LƯỢC LỊCH SỰ TRONG DIỄN NGÔN BÁO CHÍ ANH BẰNG PHƯƠNG PHÁP KHỐI LIỆU

Trần Hữu Phúc
Trường Đại học Ngoại ngữ – Đại học Đà Nẵng
Email: thphuc@ufl.udn.vn

Nghiên cứu ngôn ngữ trong khoảng ba thập niên qua có xu hướng tập trung vào các thuộc tính tự nhiên, các ứng dụng ngôn ngữ thông qua thực tiễn giao tiếp. Ngữ liệu minh họa cho các nghiên cứu thường được thu thập từ diễn ngôn xác thực, không có sự can thiệp của các nhà nghiên cứu. Ngôn ngữ học khối liệu, với phương pháp phân tích diễn ngôn dựa trên ngữ liệu được thu thập từ ứng dụng thực tế của ngôn ngữ, đã trở thành hướng tiếp cận phổ biến trong nhiều công trình nghiên cứu diễn ngôn tiếng Anh. Bài viết trình bày tổng quan về ngôn ngữ học khối liệu, phương pháp thu thập và xây dựng khối liệu; giới thiệu các công cụ phân tích diễn ngôn như từ khóa, danh mục tần suất sử dụng từ và cấu trúc kết hợp; minh họa cách dùng phần mềm để thu thập dữ liệu nghiên cứu một vấn đề cụ thể trong diễn ngôn tiếng Anh bằng phương pháp khối liệu. Hai khối liệu chuyên mục báo *Business* và *Review* trong tờ báo *The Observer* phát hành ở Anh năm 2007 được xây dựng nhằm cung cấp dữ liệu cho việc phân tích các cấu trúc điều kiện *if* biểu hiện chiến lược lịch sử. Kết quả nghiên cứu cho thấy có sự khác biệt đáng kể về tần suất sử dụng các cấu trúc điều kiện *if* để biểu hiện các chiến lược lịch sử âm tính và dương tính giữa hai chuyên mục báo này. Cấu trúc điều kiện *if* trong các bài báo thuộc chuyên mục *Business* thiên về biểu hiện lịch sử âm tính hơn trong khi đó chuyên mục *Review* sử dụng nhiều cấu trúc điều kiện *if* biểu hiện chiến lược lịch sử dương tính hơn.

Từ khóa: khối liệu, diễn ngôn, lịch sử dương tính, lịch sử âm tính, điều kiện *if*.